

Говор предсједавајућег Сталне делегације Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној скупштини Савјета Европе Бакира Изетбеговића на редовном засједању ПС Савјета Европе поводом извјештаја о поштивању обавеза и ангажмана од стране Босне и Херцеговине

Стразбур, 30. септембар 2008.

"Цијењени Предсједавајући,

Драге колеге и колегице,

Прије него што дам свој коментар на Извјештај Комитета, искористићу прилику да колегама исламске вјероисповјести у Вијећу Европе честитам велики муслимански празник Рамазански бајрам ријечима: Бајрам Шериф Мубарек Олсун!

Цијењени ко-репортери,

Захваљујем Вам се на напору који сте уложили како би израдили један веома добар и свеобухватан документ који прецизно дефинише проблеме у функционисању и опоравку БиХ државе, те даје квалитетне препоруке за њен даљи напредак. Прелиминарни нацрт Резолуције предложен од Комитета је заиста препознао све битне проблеме и процесе, и он инсистира на најбитнијим елементима: тражи обнову преговора о уставној реформи, имплементацију и наставак реформе полиције, истиче да су механизми ентитетског гласања и прешироки оквир виталног националног интереса кочнице које морају бити уклоњене и модифициране, осуђује учестале акте којима се подривају државне институције од стране ентитета, позива да се коначно заврши процес реформе јавног РТВ сервиса, да се интензивирају напори у борби против корупције, хитно укине етничка сегрегација у школама, итд.

Резолуција, на жалост, не помиње неке битне обавезе које БиХ власти нису извршиле, а чије испуњавање има виталну важност за остварење људских права и поновно успостављање мултиетничне заједнице у Босни и Херцеговини – то је подршка повратку избјеглица и расељених лица на предратне адресе у складу са Анексом VII Дејтонског споразума, и то је једнако право сваког становника БиХ на

равноправан приступ и запошљавање у државним структурама на свим нивоима власти, у складу са Одлуком Уставног суда о конститутивности народа. Тринаест година по завршетку рата 130.000 бх. грађана још увијек чека на повратак кући, а структура босанскохерцеговачке власти, нарочито на нижим нивоима, је скоро потпуно етнички сегрегирана.

Ја сам уложио амандмане који требају допунити Резолуцију у овим важним елементима, амандмани су подржани од стране Мониторинг комитета, па молим колеге у Вијећу Европе да их и они подрже.

Дефиниција која је најбоље описала стање у Босни и Херцеговини, њену садашњост и будућност, садржана је у ставу бр 32. Меморандума објашњења који гласи: „Вјерујемо да Босна и Херцеговина нема друге опције него европске интеграције. С друге стране Европа нема друге опције него да интегрише Босну и Херцеговину“.

Анкете јавног мишљења показују да скоро 90% БиХ грађана мисли, и жели исто.

Стотинама година Босна и Херцеговина је функционисала као природна мултиетнична заједница, која је, на својеврстан начин, била претећа уједињене Европе која данас настаје. Сарајево, са маркантном синагогом, џамијом, православном, католичком и протестантском црквом које се налазе на једном квадратном километру, слободно се може назвати европским Јерусалемом. Нажалост, због рата који је увезен из сусједних земаља, Босна је постала синонимом конфликта, нетолеранције, апартхејда и масовног гажења људских права. На радост, Босанци и Херцеговци су, у огромној већини, склони миру и суживоту, тако да се мултиетнична заједница поново успоставља. Овај процес се одвија спонтано и споро, и тражи снажнију помоћ и подршку.

Босна и Херцеговина је мала земља, али је важна и велика због питања која су постављена у њеној прошлости, и на која ће се у будућности морати одговорити. Одговор ће се тицати сваког Европљанина. Нека од тих питања су:

- Могу ли различите нације и вјере живјети заједно? Морамо ли се разићи да бисмо живјели у миру и благостању?

- Може ли се, у срцу Европе, у XXI вијеку, насиљем остварити политички циљеви? Може ли се, у рату, насилно истјерати пола становништва једне земље из њихових домова, затим, у миру, комбинацијом активних и пасивних мјера спријечити њихов повратак, и коначно, организовати референдум на којем ће се, у њиховој одсутности, одлучити о судбини њихове земље и имовине? Могу ли се, заиста, Сребреница и стотине сличних босанских стратиста једног дана наћи ван граница Босне и Херцеговине?
- Какво је стање духа у Европи данас, да ли ће превагнути храброст и принципијелост или прагматичност и попустљивост?

Деведесет посто грађана Босне и Херцеговине зна праве одговоре.

Извјештаји Комитета за поштовање обавеза и ангажмана земаља чланица Вијећа Европе који су се односили на БиХ су им дали снажну подршку. Зато још једном поздрављам најновији Извјештај који разматрамо данас, и изражавам захвалност ко-репортерима и свим колегама који подржавају моју земљу и остварење људских права у њој“. (крај)